

İZMİR TİCARET BORSASI

UZAKTAN ALGILAMA TEKNİĞİ KULLANILARAK EGE BÖLGESİ

2004-2005 SEZONU PAMUK EKİLİ ALANLARI VE

REKOLTE TAHMİN RAPORU

Borsamız tarafından Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Toprak Bölümü'ne yaptırılan uzaktan algılama tekniği kullanılarak gerçekleştirilen 2004/05 sezonu Ege Bölgesi pamuk rekolte tahmin çalışmaları tamamlanmış bulunmaktadır.

Yapılan arazi çalışması süresince, İl ve İlçe Tarım Müdürlükleri ile çiftçi görüşleri yanında, örnekleme yapılan tarlalarda çeşitli gözlemler yapılmış, gözlem sonuçları aşağıda özetlenmiştir.

2004 pamuk üretim sezonunda iklim koşulları pamuk tarımı için oldukça uygun geçmiştir. Ekimler genellikle Nisan ayı sonu ile Mayıs ayı başlarında gerçekleştirilmiştir. Bölgede 2003 yılı üretim sezonunda görülen yoğun kırmızı örümcek (*Tetranychus cinnaberinus* Boisd, *Tetranychus urticae*) ve bazı alanlarda görülen yeşil kurt (*Heliothis armigera* Hübn.) zararı bu yıl etkili olmamıştır. Ancak, 2004 üretim sezonunda bazı alanlarda solgunluk hastalığı (*Verticillium dahlia kleb.*) ve yaprak kızarıklığı saptanmıştır. Ayrıca Tarla koşullarında sıra üzeri bitki adetlerinde bu yıl düzensizlik gözlemlendi, örneğin bazı örnekleme yapılan tarlalarda sıra üzeri bitki adedinin çok fazla bırakıldığı saptanırken, bazı tarlalarda ise bitki sıklığının oldukça az olduğu görüldü.

Ekim alanlarında yapılan tarla gözlemlerinde ise;

Aydın: Yörede yapılan tarla çalışmaları sonucunda çeşide bağlı ekiliş oranlarının yaklaşık olarak % 60 oranında Nazilli 84S, % 28 oranında Carmen çeşitlerinin ekilmekte olduğu saptanmıştır. Ayrıca, bir miktar Diamond, SG-125, Delta Opal, Flora, Delta Pine 5690 çeşitlerinin ekildiği görüldü.

Örnekleme yapılan tarlalara, özellikle Söke, Germencik, İncirliova ve Koçarlı ilçeleri ekim alanlarında solgunluk hastalığının verim kaybına neden olacak oranda etkili olduğu görüldü.

Örneklemenin yapıldığı 08-16/09/2004 tarihi itibarıyla hasat başlamış olup yağış gerçekleşmemiştir.

İzmir: Yörede yapılan arazi çalışmaları sonucu çeşide bağlı ekiliş oranlarının yaklaşık olarak % 34 Nazilli 84S, % 30 Carmen, % 7 Şahin 2000, %7 Nazilli M-503, % 7 SG-125 şeklinde olduğu saptanmıştır. Ayrıca bir miktar Diamond, , Delta Opal, SG-119 çeşitlerinin ekilmekte olduğu görüldü.

İZMİR TİCARET BORSASI

Torbali, Tire ve Ödemiş ilçelerinde örnekleme yapılan bazı tarlalarda önemli derecede solgunluk hastalığı, Foça, Tire, Ödemiş, Torbalı, Aliğa ilçelerinde ve Bergama ilçesinde bazı alanlarda yaprak kızarıklığı görüldü.

Örneklemenin yapıldığı 09-26/09/2004 tarihi itibariyle hasat başlamış olup Bergama ve Kınık civarında hafif yağış görüldü.

Manisa: Yörede yapılan arazi çalışmaları sonucu çeşide bağlı ekiliş oranlarının yaklaşık olarak % 54 Nazilli 84S, % 37 Carmen çeşitlerinin ekilmekte olduğu diğer çeşitlerin ekim alanlarının oldukça az olduğu görüldü.

İlde örnekleme yapılan tarlalarda allüviyal yapıdaki taban arazilerde ve erken ekim yapılan alanlarda solgunluk hastalığı, koalliviyal yapıdaki sırt arazilerde ise yaprak kızarıklığı görüldü.

Örneklemenin yapıldığı 11-23/09/2004 tarihi itibariyle bölgede hasat başlanmış olup, yağış gerçekleşmemiştir.

Denizli: Yörede yapılan arazi çalışmaları sonucu çeşide bağlı ekiliş oranlarının yaklaşık olarak % 54 Nazilli 84S, % 30 Carmen şeklinde olduğu saptanmıştır. Ayrıca, bir miktar Diamond, Delta Opal ve Nazilli M-503 çeşitlerinin ekilmekte olduğu görüldü.

Erken ekim yapılan ova kısmındaki arazilerde (Sarayköy-Denizli Merkez) yer yer solgunluk hastalığı (*Verticillium dahlia kleb.*) ve yaprak kızarıklığı görülmüştür. Ayrıca, Denizli merkez (Pamukkale) civarında örnekleme yapılan bazı tarlalarda yoğun *Empoasca decipiens* zararlısı saptanmıştır.

Örneklemenin yapıldığı 19/09/2004 tarihi itibariyle bölgede hasat başlanmış olup yağış gerçekleşmemiştir.

Muğla: Yörede yapılan arazi çalışmaları sonucu çeşide bağlı ekiliş oranlarının yaklaşık olarak % 51 Carmen, % 45 Nazilli 84S, % 3 civarında SG-125 ve bir miktar Şahin 2000 ve Delta Pine 5111 çeşitlerinin ekilmekte olduğu saptandı.

Dalaman ilçesinde bazı tarlalarda Pamuk Yaprak Kurdunun (*Prodenia*) zarar yaptığı saptanmıştır. 2003 üretim sezonunda geniş oranda zarar yapan kırmızı örümceğin 2004 sezonunda gerek ilaçlamaya önem verilmesi, gerekse iklim koşulları dolayısıyla zarar yapmadığı saptanmıştır. Buna karşın Milas, Dalyan ve Ortaca ilçelerinde örnekleme yapılan alanlarda solgunluk hastalığı (*Verticillium dahlia kleb.*), ve Ortaca (Dalyan) ilçesi ekim alanlarında yoğun şekilde yaprak kızarıklığı görüldü.

Örneklemenin yapıldığı 17-18/09/2004 tarihi itibariyle bölgede hasat başlanmış olup yağış gerçekleşmemiştir.

İZMİR TİCARET BORSASI

Balıkesir: Yapılan örnekleme sonucu %33 Nazilli M-503, % 33 Nazilli 143, %14 Şahin 2000 ve %16 Nazilli 84S çeşitlerinin ekilmekte olduğu saptandı.

Örnekleme yapılan alanlarda yoğun olarak zarar yapan herhangi bir hastalık veya zararlı saptanmamıştır. Ancak bu bölgede ekimi yapılan çeşitlerin (Nazilli-143 hariç) orta erkenci çeşitler olduğu görülmüştür. Bölgenin (Merkez ve civarı) sıcaklık verileri ve bu çeşitlerin gün/derece ihtiyaçları göz önünde bulundurularak, erkenci çeşitlerin yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Örneklemenin yapıldığı 24/26.09.2004 tarihi itibariyle, hasat devam etmekte olup bölgede yağış görülmedi.

Çanakkale: Yapılan örnekleme sonucu Nazilli M-503, Nazilli 84S, Şahin 2000 ve Nazilli 143 çeşitlerinin yaygın olarak ekilmekte olduğu saptandı.

Örnekleme yapılan alanlarda yoğun olarak zarar yapan herhangi bir hastalık veya zararlı saptanmamıştır. Ancak bu bölgede ekimi yapılan çeşitlerin orta erkenci çeşitler olduğu görülmüştür. Bölgenin sıcaklık verileri ve bu çeşitlerin gün/derece ihtiyaçları gözönünde bulundurularak, erkenci çeşitlerin yaygınlaştırılması gerekmektedir. Örneklemenin yapıldığı 24/09/2004 tarihi itibariyle hasat devam etmekte olup bölgede yağış görülmedi.

2004 üretim sezonunda iklim koşullarının uygun geçmesi dolayısıyla, bitkilerin gelişme dönemlerinde herhangi bir olumsuzluk (aşırı yağış, aşırı sıcaklık, kuraklık vb.) görülmemiştir. Ancak yukarıda iller bazında da açıklandığı üzere bazı alanlarda, özellikle bazı çeşitlerde yoğun oranda solgunluk (*Verticillium dahlia*) hastalığı görülmüştür. Bu hastalık Ortaca ve civarında gözlem yapılan tarlalarda bu hastalığa karşı dayanıklı olarak bilinen çeşitler üzerine de etkili olmaya başladığı, bu çeşitte koza açım dönemi öncesinde bitki ölümlerine neden olduğu görüldü.

Raporun yazıldığı 27/09/2004 tarihi itibariyle bölgede hasadın devam etmekte olmasına karşın, kalite üzerine olumsuz etki yapacak önemli oranda yağış görülmemesi ve lif oluşum döneminde (Temmuz, Ağustos ve Eylül ayları) iklim koşullarının uygun olması bölge ürünlerinin lif kalitesinin yüksek olacağını göstermektedir.

2004 yılı üretim sezonunda kuraklık vb. olumsuz iklim koşullarının ve hasat sezonu (27.09.2004 tarihi itibariyle) yağışlı geçmemesi dolayısıyla bölgede yaygın olarak ekilmekte olan çeşitlerin çırçır randımanlarının normal değerlerinde olacağı kabul edilerek, rollergin çırçır makinesinde Nazilli 84S çeşidinin %42, Carmen çeşidinin %40 civarında çırçır randımanı vereceği tahmin edildi

İZMİR TİCARET BORSASI

Bölgede önceki yıllarda Nazilli 84 S çeşidinin yoğun olarak ekimi yapılırken, 2004 sezonunda Carmen çeşidinin ekim oranının bir miktar daha arttığı, bununla birlikte bazı illerde daha önce ekim alanı bulunmayan bazı çeşitlerin (Diomond, Flora vd.) azda olsa ekilmeye başlandığı görüldü.

Bununla birlikte, yukarıda lif kalitesi yönünden beklenen olumlu gelişmelere karşı, bölgede özellikle Manisa ve civarında hasadın birçok yerde naylon çuvallar içerisinde yapıldığı, hatta nakliyenin naylon hararlar ile yapıldığı gözlemlendi.

Yukarıda tanımlanan temel ilkelere göre belirlenen ekili alan sonuçları ve verim bilgileri birlikte değerlendirilmiş ve sonuçta İlçe, İl ve Ege Bölgesi bazında 2004-2005 pamuk ekili alan ile kütlü üretim miktarı saptanmıştır. 2003/04 ve 2004/05 sezonuna ilişkin Ege Bölgesi pamuk üretimine ilişkin veriler ilişikteki tabloda derlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre Ege Bölgesinde **176,036 ha** pamuk ekili alan, **614.624.679 kg** kütlü üretim ve **yüzde 41** randıman oranıyla **251.996.118 kg**, **yüzde 41.5** randıman oranıyla da **255,069,242 kg**. lif pamuk üretimi gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Ege bölgesi 2004-2005 ekim sezonu genel olarak ilkbahar yağışlarının uzun sürmesi ve buna bağlı olarak çiftçinin toprağını işleme güçlüğü yaşaması nedeniyle buğday ve münavebeli ürün desenini gerçekleştirilememiştir. Ancak bazı üreticiler pamuk yerine yoğunlukla Mısır, Domates, Ayçiçeği üretimini tercih etmiştir. Buna bağlı olarak Ege bölgesinde genel olarak pamuk alanları geçen seneye göre yüzde **10,3** oranında azalmıştır.

İZMİR TİCARET BORSASI

2003/04 ve 2004/05 SEZONU EGE BÖLGESİ UZAKTAN ALGILAMA TEKNİĞİ İLE REKOLTE TAHMİNLERİNİN KARŞILAŞTIRMASI

İLLER	Ekim Alanı (Ha.)		Toplam Kütü Üretim (Ton)		Ortalama Verim (Kg./Ha.)		Mahlıç Üretim (Ton)		Mahlıç Üretim (Ton)			
	2003/04	2004/05	2003/04	2004/05	2003/04	2004/05	2003/04	2004/05	2003/04	2004/05		
			% Değişim		% Değişim		% Değişim	(%41)	(%41)	(%41,5)	(%41,5)	% Değişim
AYDIN	70.457	65.916	-6,4	220.802	230.535	4,4	11,6	90.529	94.519	91.633	95.672	4,4
İZMİR	55.309	50.110	-9,4	178.545	182.331	2,1	12,7	73.203	74.756	74.096	75.667	2,1
BALIKESİR *	4.388	4.263	-2,8	8.565	8.870	3,6	6,6	3.511	3.637	3.554	3.681	3,6
DENİZLİ	15.195	13.401	-11,8	49.550	47.755	-3,6	9,3	20.315	19.580	20.563	19.818	-3,6
MANİSA**	36.739	28.575	-22,2	118.364	101.717	-14,1	10,5	48.529	41.704	49.121	42.212	-14,1
MUĞLA	10.656	9.601	-9,9	32.579	32.736	0,5	11,5	13.357	13.422	13.520	13.586	0,5
ÇANAKKALE ***	2.860	3.670	28,3	7.207	10.181	41,3	10,1	2.955	4.174	2.991	4.225	41,3
BURSA ****	600	500	-16,7	600	500	-16,7	0,0	246	205	249	208	-16,5
EGE BÖLGESİ	196.204	176.036	-10,3	616.211	614.625	-0,3	11,2	252.647	251.996	255.727	255.069	-0,3

(*) Balıkesir iline ait Bandırma, Kepsut, Manyas ve Susurluk ilçeleri uydu görüntüsü dışında kaldığından bunlara ait alan ve verim bilgileri Tarım İl Müdürlüğü'nden alınmıştır.

Bigadiç için uydu görüntüsünde sınıflandırma yapılmış, verim bilgisi Tarım İl Müdürlüğü'nden alınmıştır.

(**) Manisa ili Demirci ilçesine ait verim bilgileri Tarım İl Müdürlüğü'nden alınmış, alan bilgileri tarafsızdan belirlenmiştir.

(***) Çanakkale ili uydu görüntüsü dışında kaldığından bu ile ait alan bilgileri Tarım İl Müdürlüğü'nden alınmış, tarla rekolte ölçümleri arazide yapılmıştır.

(****) Bursa ilinin alan ve verim bilgileri Tarım İl Müdürlüğü'nden alınmıştır.